

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัล
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
A STUDY OF CURRENT STAGE AND ADMINISTRATION GUIDELINES
IN THE STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT IN DIGITAL AGE OF
SCHOOLS UNDER MUKDAHAN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

¹อุไร เกตกุล, ²อุดมเดช ทาระหอม และ ³นเรศ ขันธะรี

¹Urai Ketkoon, ²Udomdet Tarahom and ³Naret Khantharee.

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ประเทศไทย

Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

uraikatekoon1977@gmail.com

Received: September 28,2023; **Revised** :November 2, 2023; **Accepted** :December 31,2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 150 คน และครู จำนวน 150 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Moegan เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

¹นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มาก 2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จําแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง พบ ดังนี้ 1) ด้านบริการและสวัสดิการ ควรจัดหาทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียน สํารวจความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมแนะแนว จัดให้มีอาหารกลางวันในโรงเรียน ให้ความสําคัญกับการตรวจสอบสุขภาพนักเรียน มีการประเมินผล และรายงานผล 2) ด้านการควบคุม ควรยึดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในการรับสมัครนักเรียน สร้างความตระหนักในการยอมรับกฎ ระเบียบของสถานศึกษา มีการลงโทษตามข้อกำหนดเมื่อทำผิด และหาวิธีการแก้ไข โดยการร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครูฝ่ายปกครอง กับตัวแทนนักเรียน หรือผู้ปกครอง รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา 3) ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ควรให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรมโรงเรียน เช่น สถานักเรียนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย มีการสํารวจความต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมชมรมหรือกิจกรรมต่างๆ 4) ด้านการบริการงานวิชาการ มีการปฐมนิเทศก่อน จัดเอกสารคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง จัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมนักเรียน

คำสำคัญ: สภาพการบริหารงาน, แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัล, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

Abstract

The study aimed to: 1) To study of current stage in the student affairs management in digital age of schools under Mukdahan primary educational service area office 2) To compare the current stage in the student affairs management in digital age of schools under Mukdahan primary educational service area office classified by position, work experience and school size. 3) To study the guidelines for student affairs administration in digital age of schools. Under Mukdahan primary educational service area office. The sample used in the research were 150 school directors and 150 teachers under Mukdahan primary educational service area office. The sample size was determined by using the Krejcie and Moegan sample size tables. The instrument used this time was a 5-level questionnaire with a reliability of .98. The statistics used were frequency, percentage, mean, and standard deviation. t-test and F-test The research findings were as follows: 1. The current stage in the student affairs management in digital age of schools under Mukdahan primary educational service area office, it was at a high level. 2. Compare the current stage in the student affairs management in digital age of schools under Mukdahan primary educational service area office classified by position, work experience and school size , It was found that overall there was no difference. 3. Guidelines for student

affairs administration in digital age of schools. Under Mukdahan primary educational service area office found as follows: 1) Services and welfare scholarships should be provided to students. Survey parents' opinions on guidance activities. Provide school lunches give priority to student health checks. Assessment and results are reported. 2) Controlling should adhere to the regulations of the ministry of Education in recruiting students. Raising awareness of accepting the rules school regulations punishment is imposed according to the requirements when doing wrong. And find a solution by cooperation between executives administrative teacher with student representatives or parents Including the school committee. 3) Co-curricular activities students should be encouraged to play a role in school activities such as student councils to promote democracy. There is a survey of students' needs in organizing club activities or other activities. 4) Academic service. There is an orientation first. Organize handbooks for students and parents. provide remedial teaching for students.

Keyword: A Study of current stage, Administration guidelines in the student affairs management in digital age. Mukdahan primary educational service area office.

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือและกระบวนการต่อเนื่องที่ช่วยให้มนุษย์มีความเจริญงอกงามปรับตัวได้ ดำเนินชีวิตที่ดี มีความเปลี่ยนแปลงในทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนช่วยให้มนุษย์เรียนรู้ได้ คิดได้ ทำได้ แก้ปัญหาได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 4 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังหลักของชาติให้เป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย มีความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความ เป็น พลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่มีความจำเป็นต่อการ ศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2559: 4)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานให้แก่เยาวชน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ในด้านวิชาการ และวิชาชีพที่จะใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือการศึกษาต่อในระดับสูงเพื่อพัฒนาสู่การเป็นแรงงานระดับสูงต่อไป บุคคลเหล่านี้ล้วนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง จึงนับว่ามีความสำคัญหรือเป็นหัวใจของระบบการศึกษา ซึ่งโรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงาน ดังที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 5 และมาตรา 39 วรวรรคสอง และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และกฎกระทรวง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พุทธศักราช 2550 ได้ระบุวิธีการพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจและการบริหารการจัดการศึกษา ระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้การบริหารอื่นๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยงานกิจการนักเรียนซึ่งอยู่ในขอบข่ายของการบริหารงานทั่วไป ถือว่าเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญยิ่งในการปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เหมาะสมตามควรแก่วัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนานักเรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสังคมการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย ผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เทิดทูน และจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิต อย่างพอเพียง รู้จักปรับตัว มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้ และมีภูมิธรรม

จะเห็นได้ว่างานบริหารกิจการนักเรียน มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก แต่ในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งการดำเนินงานกิจการนักเรียนยังไม่เป็นระบบ ล่าช้า ขาดแผนงานรองรับที่เป็นมาตรฐาน ขาดประสิทธิภาพ ดำเนินการให้พอผ่านพ้นไป มีคำสั่งมอบหมายงานแต่ไม่ได้ระบุรายละเอียดของวิธีการดำเนินงาน ไม่มีการติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ ขาดคู่มือในการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดปัญหา คือ ผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้อยประสิทธิภาพ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ ครูขาดการตระหนักปฏิบัติงานล่าช้า ขาดประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และขาดการศึกษาดูงานกิจการนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ส่วนมากแล้วจะมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในเชิงวิชาการเพราะงานวิชาการจะเป็นส่วนที่

แสดงว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ แต่ในความเป็นจริงแล้วการบริหารงานกิจการนักเรียนจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนเกื้อกูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนมีกิจกรรมที่เหมาะสมและส่งเสริมในเชิงวิชาการ นอกจากนี้แล้วงานกิจการนักเรียนยังช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะอื่นๆเพิ่มเติมหรือเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้อีกด้วย หากผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสนใจ บริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ก็เป็นแนวทางส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนมากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านส้มป่อยรอตนกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีความประสงค์ที่จะทราบว่าในปัจจุบันการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารมีสภาพเป็นอย่างไร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน เพื่อที่จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางพิจารณาสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาตนเองและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จำนวน 492 คน โดยจำแนกเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 246 คน และครู จำนวน 246 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Moegan (1970: 607-610, อ้างถึงใน วิจารย์ พานิช 2558: 101) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 300 คน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 150 คน และครู จำนวน 150 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

สภาพและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านสวัสดิการและบริการ ด้านการควบคุม ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร และด้านการบริการวิชาการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามสภาพและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดสุรินทร์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 44 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดสุรินทร์ รายด้านและภาพรวมโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิด แบ่งเป็น 4 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า

1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้

1.1 ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ในการรับสมัครนักเรียน และแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาจัดบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำผิดวินัยในด้านต่าง ๆ เพื่อหาวิธีการแก้ไข อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีสถานักเรียนหรือคณะกรรมการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ใช้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริการงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฐมนิเทศนักเรียนไว้ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านบริการและสวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการอบรมนักเรียนผู้รับทุนให้สำนึกในความรับผิดชอบต่อผู้ให้ทุนและปฏิบัติตนเหมาะสมทั้งในปัจจุบัน และอนาคต อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี พบดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร และด้านการบริการงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี แยกเป็นด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านบริการและสวัสดิการ ควรจัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน พิจารณานักเรียนที่มีความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่ชัดเจนในการรับทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนวแต่ละชั้นควรเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ควรมีการสำรวจความคิดเห็นหรือความต้องการของผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนว ควรจัดให้มีอาหารกลางวันในโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบสุขภาพนักเรียน ด้านที่ 2 ด้านการควบคุม ในการปฏิบัติงานต่างๆ ควรยึดระเบียบของหน่วยงานต้นสังกัด สร้างความตระหนักแก่นักเรียนในการยอมรับกฎ ระเบียบของสถานศึกษา มีการลงโทษตามข้อกำหนดเมื่อทำผิด และหาวิธีการแก้ไข มีการร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครูฝ่ายปกครอง กับตัวแทนนักเรียน หรือผู้ปกครอง รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาในการดูแลแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ด้านที่ 3 ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ควรให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรมโรงเรียน ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ และควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมชมรมหรือกิจกรรมต่างๆ และด้านที่ 4 ด้านการบริการงานวิชาการ ในการจัด

การศึกษาทุกภาคเรียน ต้องมีการประชุมพิเศษก่อนเปิดภาคเรียน จัดเอกสารคู่มือนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้ทราบกฎ ระเบียบข้อบังคับ มีการแนะนำบุคลากร สถานที่ รวมทั้งจุดเด่นของโรงเรียนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครอง ควรจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี มีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบริการและสวัสดิการ ด้านการควบคุม ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร และด้านการบริการงานวิชาการ อาจเป็นเพราะการบริหารงานกิจการนักเรียนในปัจจุบันนี้เป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ครูทุกคนต้องพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน หรืองานเกี่ยวกับกิจการนักเรียน ทั้งครูผู้สอนและผู้อำนวยการสถานศึกษา ถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด ภารกิจหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การพัฒนางานกิจการนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติ สภ. (2563: 83) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียนว่าการบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูใหญ่มีหน้าที่จะต้องดำเนินงานทุกอย่างภายในโรงเรียนเพื่อให้กิจการนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรรศนีย์ แก้วจันทร์ (2561: 120) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 11 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย ธรรมชาติ (2562: 115) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอภิปรายรายด้าน ดังนี้

ด้านบริการและสวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะงานด้านสวัสดิการซึ่งประกอบด้วย การจัดให้ทุนการศึกษา การจัดบริการสวัสดิการ งานอาหารกลางวัน หรืองานอนามัย รวมทั้งบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่ต้องจัดบริการสวัสดิการต่าง ๆ เหล่านี้ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิติมา ปรีดีติลล (2562: 165) ที่กล่าวว่าการจัดบริการด้านสวัสดิการเป็นงานอีกอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนและเพื่อควมมีประสิทธิภาพสูงขึ้นของกระบวนการเรียนการสอน และพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการอบรมนักเรียนผู้รับทุนให้สำนึกในความรับผิดชอบต่อผู้ให้ทุนและปฏิบัติตนเหมาะสมทั้งในปัจจุบัน และอนาคต อยู่ในระดับมาก โดย

สถานศึกษาต้องพิจารณาผู้ที่จะได้รับทุนการศึกษาอย่างเหมาะสม จัดทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน ได้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรรศนีย์ แก้วจันทร์ (2561: 120) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 11 พบว่า สภาพการปฏิบัติในด้านการจัดให้ทุนการศึกษาอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะให้ผู้ที่ได้รับทุนควรได้รับการอบรมเพื่อให้เกิดความตระหนัก และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของที่มาทุนการศึกษา

ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานต่างๆ สถานศึกษาปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งการรับสมัครนักเรียน และแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียน และสถานศึกษาจัดบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำผิดวินัยในด้านต่าง ๆ เพื่อหาวิธีการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับ อเนก หรัยเจริญ (2562: 10) ที่กล่าวถึงการดูแลพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้บริหาร ครู ควรให้ความสำคัญและดูแลเอาใจใส่นักเรียน มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างความสัมพันธ์ที่ตระหว่งโรงเรียนและผู้ปกครองให้มีความใกล้ชิดมากขึ้น ผู้ปกครองจะได้เอาใจใสในตัวนักเรียนมากขึ้น

ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู เห็นความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร และสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยให้ความสนใจและร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี ทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับความต้องการและความถนัดของนักเรียนได้เต็มที่เต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด เรื่อง จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมของ กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2563: 35) ที่ว่า "ความต้องการกิจกรรมของนักเรียนนั้นควรพิจารณาจากตัวนักเรียนเอง อาจพิจารณาได้จาก 4 ด้านได้แก่ ด้านจิตลักษณะ ความถนัด ความสนใจ และด้านปัญหาที่เด็กเผชิญ" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริการงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการจัดการปฐมนิเทศของสถานศึกษา สถานศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งจัดทำเอกสารคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง ดังที่ ใจจริง บุญเรืองรอด (2563: 87) ที่กล่าวถึงการปฐมนิเทศไว้ว่าเป็น "กิจกรรมสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้นักเรียนคือการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ เป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนปรับตัวเข้าหาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ยวดยิ่ง (2563: 107-113) ได้ศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงอุดมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านการปฐมนิเทศนักเรียนพบว่าอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร พบดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบริการและ

สวัสดิการ ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร และด้านการบริการงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู ต่างให้ความสำคัญกับงานกิจการนักเรียน ซึ่งยึดหลักการที่ว่าผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน มีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งมีการติดตามผล รายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภา ชมภูธัญ (2561: 146) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่จะเรสองแคว สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู เกี่ยวกับงานบริหารงานกิจการนักเรียน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สมพร โพธิ์กำเนิด (2562: 98-99) ศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักศึกษา ต่อการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะบทบาทของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนนั้นเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบทุกฝ่าย ยึดกรอบการดำเนินงานหรือแนวปฏิบัติเดียวกัน ทั้งผู้ที่มีประสบการณ์น้อยหรือมีประสบการณ์มาก ส่งผลให้การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นไปตามกรอบที่ตั้งเป้าหมายไว้ สอดคล้องกับกวีนิพนธ์ ชัยเดช (2560 : 68) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ครูที่มีเพศ, ตำแหน่ง, วุฒิการศึกษา, ประสบการณ์สอน และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ วราภรณ์ บุญดอก (2561: 12) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจการนักเรียนของครูกลุ่มโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งต่างให้ความสำคัญกับงานกิจการนักเรียน มีการดูแล กำกับติดตาม และคอยดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการดำเนินงานนโยบายต่าง ๆ ของ

โรงเรียนจะมีความเป็นเอกภาพเดียวกัน และมีการประชุมสัมมนาของครูที่รับผิดชอบในฝ่ายกิจการนักเรียนร่วมกัน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานในฝ่ายกิจการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ภัทรวดี แตรสังข์ (2561: 142-155) ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี การวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับกวีณา ชาญเดช (2560 : 68) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ครูที่มีเพศ, ตำแหน่ง, วุฒิการศึกษา, ประสบการณ์สอน และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี โดยรวบรวมจากแบบสอบถาม พบว่า ด้านบริการและสวัสดิการ ควรจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน พิจารณานักเรียนที่มีความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่ชัดเจนในการรับทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนวแต่ละชั้นควรเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ควรมีการสำรวจความคิดเห็นหรือความต้องการของผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนว ควรจัดให้มีอาหารกลางวันในโรงเรียน ให้มีความสำคัญกับการตรวจสอบสุขภาพนักเรียน สอดคล้องกับ อาทิตยา เวชกรณ์ (2562: 57-96) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงานแนะแนวควรจัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนการแนะแนวทางประกอบอาชีพแก่นักเรียนมีการเชิญผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพและศิษย์เก่ามาให้คำแนะนำแก่นักเรียน สอดคล้องกับ อภินันท์ ภูผาดาว (2563: 58-60) ที่ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่าโรงเรียนควรมีการวางแผนกำหนดการดำเนินงานด้านการบริการสุขภาพอนามัย มีการตรวจสอบสุขภาพนักเรียนทุกคน มีการประเมินผลการจัดบริการสุขภาพและอนามัยนักเรียน มีการเชิญบุคคลภายนอกมาแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพแก่นักเรียน ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สอดคล้องกับ กาญจนา กันธนะถิ (2561 : 54-78) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียน โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอโงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผลการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย คือ ควรมีการ

ตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนในแต่ละภาคเรียนเพื่อประชุมวางแผนงานอนามัยภายในโรงเรียน ด้านส่งเสริมกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้สถาบันอื่นมาแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการควบคุม ในการปฏิบัติงานต่างๆ ควรยึดระเบียบของหน่วยงานต้นสังกัด สร้างความตระหนักแก่นักเรียนในการยอมรับกฎ ระเบียบ หรือแนวปฏิบัติของสถานศึกษา มีการลงโทษตามข้อกำหนดเมื่อทำผิด และหาวิธีการแก้ไข มีการร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครูฝ่ายปกครอง กับตัวแทนนักเรียน หรือผู้ปกครอง รวมทั้งคณะกรรมการโดยประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการร่วมมือแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน สอดคล้องกับ อภินันท์ ภูผาดาว (2563: 58-60) ที่ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ควรจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ร่วมมือกันแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนเข้าร่วมกับฝ่ายปกครอง มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ ภูผาดาว รัตนาพรชาติ (2562: 60) ที่ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดงขี้เหล็ก โดยมีเนื้อหาการศึกษาด้านควบคุมความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียน พบว่าโรงเรียนควรจัดให้มีการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างเรื่องวัยและพัฒนาการวัยรุ่น ควรเพิ่มความสนใจกลุ่มนักเรียนที่สภาคบครองครัวไม่สมบูรณ์ และสอดคล้องกับ เกษม ดวงงาม (2562 : 80) ได้ศึกษาการบริหารงานปกครองนักเรียนหลากหลายชนเผ่า ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าความเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนางานปกครองนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จันในแต่ละด้าน คือ ด้านการวางแผน คณะครู ผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่าการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับควรให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและทำแผนงานร่วมกัน

ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ควรให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรมโรงเรียน เช่น สภานักเรียนหรือคณะกรรมการนักเรียนโดยมาจากการเลือกตั้ง ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมชมรมหรือกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับ ดำรง ประเสริฐกุล (2562 : 229) ได้กล่าวไว้ว่า การปกครองและการปลูกฝังประชาธิปไตยแก่นักเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้นจะเป็นตัวช่วยให้เกิดวินัย เพราะวินัยคือการรู้จักปกครองตนเอง ประพฤติและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เช่น มีสภานักเรียนและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และสอดคล้องกับ อภินันท์ ภูผาดาว (2563: 58-60) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ควรมีการจัดทำ แผนดำเนินงานล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ และชัดเจน มีการ ประชุมวางแผนงานร่วมกันระหว่างครูที่รับผิดชอบกับคณะกรรมการนักเรียน

ด้านการบริการงานวิชาการ ในการจัดการศึกษาทุกภาคเรียน ต้องมีการปฐมนิเทศก่อนเปิดภาคเรียน จัดเอกสารคู่มือนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้ทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ควรจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ อาทิตยา เวชกรณ์ (2562: 57-96) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัด

นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ควรจัดทำคู่มือนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่อง ระเบียบและข้อปฏิบัติต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ กานดา อมรเพชรกุล (2562: 145) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบริหารงานปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่างานปกครองจะมีประสิทธิภาพต้องมีการวางแผนและจัดระบบการทำงานให้เป็นระบบที่มีการจัดทำเอกสารคู่มือนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้ทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ครูควรจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหารเป็นขอบข่ายงานที่ผู้บริหาร ครู และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดการศึกษาให้นักเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวตลอดจนการจัดให้มีอาหารกลางวันในโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบสุขภาพนักเรียน รวมทั้งในการปฏิบัติงานต่างๆ ควรยึดระเบียบของหน่วยงานต้นสังกัด มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการร่วมมือแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน จัดให้มีสถานักเรียนหรือคณะกรรมการนักเรียน โดยมาจากการเลือกตั้ง และมีการปฐมนิเทศก่อนเปิดภาคเรียน มีเอกสารคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนซ่อมเสริม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, *กฎกระทรวง. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาพ.ศ. 2550.* กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2559.
- กวิญญาดา ชัยเดช. 2560. *การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยปทุมธานี,
- กาญจนา กันธะนที. *การศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียน โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิ่งโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา, 2561.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. *การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 2.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.2563.
- กานดา อมรเพชรกุล. *การพัฒนาบริหารงานปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัด เชียงใหม่.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา. 2562.

- กิติมา ปรีดีดีลิก. การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒนา. 2562.
- เกษม ดวงงาม. การบริหารงานปกครองนักเรียนหลากหลายชนเผ่าในโรงเรียนศึกษาศาสตร์แม่จัน จังหวัดเชียงราย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2562.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 2563.
- ดำรง ประเสริฐกุล. การบริหารกิจการนักเรียน. พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 2562.
- พรรศนีย์ แก้วจันทร์. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2561.
- ธนาภา ชมภู่อัญญ. การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่จะเราสองแคว สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และศิลปศาสตร วิทยาลัยนครราชสีมา. 2561.
- ภัทรวิดี แตรสังข์. การนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2561.
- ภิญญา รัตนารชาติ. การบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอกลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัต. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา. 2562.
- ภิญโญ สาธร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศ.ส.การพิมพ์. 2563.
- วราภรณ์ บุญดอก. การบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2561.
- วิชัย ธรรมชาติ. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2562.
- ศิริวรรณ ยวดยิ่ง. (2533). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงอุดมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2563.
- สมพร โพธิ์กำเนิด. การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2562.